

O I S

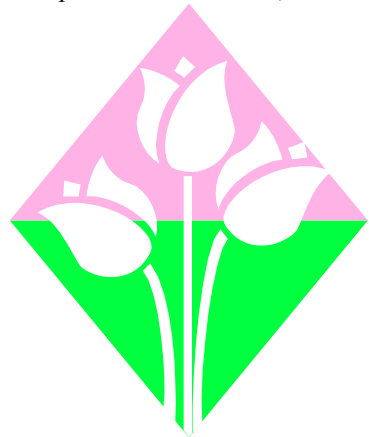
OVINY

Nepostradatelný informační a inspirační zdroj pracovníků OIS

Pravicový, liberální chem.inž. občasník

Slovo úvodem

Zdá se, že zima je definitivně za námi, i když v jednotlivých dnech nás ještě asi trochu potrápí. Ale jako třída je zase na více jak půlroku vyřizena. Přichází to divácky nejvděčnější období, kdy se na stromech objevují zbrusu nové listy zářící svěží nenapodobitelnou zelení, rozkvétá spousta květů a



hlavně ovocné stromy. Taková pozorná meditační procházka v tomto období vydá za tři v jiném období roku. Tomuto období prostě dominuje celulóza a chlorofyl a připočtete-li si k tomu i akutní potíže pana prezidenta tak vám

vychází jediné - je to období *vegetariánství*. Doba salátů, klíčků, ředkviček a semínek. Pusťte se tedy do nich s apetitem zimního vitaminového strádání a nechte řezníka odpočinout. Však on nezbankrotuje, protože bez masa to vydržíte stejně jen tak do půlky května a pak se vrátíte ke svým zlovykům.

A nezapomeňte! Přesto, že už na 1. máje nemusíte do průvodu, přece jen něco byste měli - přece políbit svoji drahou polovičku pod rozkvetlou jabloní.

Motto

„Žádné mě nenapadlo“

Z našich reklam a inzerátů

„Studenta doučím ferbla i mariáš ...“

„Manželku či Bobtaila, střelím rovnou do tejl!“

„Nová vložka *Čelisti II* má po stranách dvě řady ostrých zoubků, které se o Vašich dnech zakousnou do vašeho prádla. Prostě se zakousni a buď svá!“

Říká se . . .

„... že, když je Slovák *smedný*, namaže si chleba s medem“!

Nevážně o původu názvů

Spolana

Zlý jazykové tvrdí, že tento název pochází z nutnosti společného balancování na laně nad propastí, optimisté pak vidí v názvu předurčení **Spolu a nahoru**.

Výbuch

Vzhledem k tomu, že v počátcích chemie nahrazoval chybějící znalosti entuziasmus a bezbřehá empirie, je cesta pokroku lemována řadou explozí a zdemolovaných laboratoří. Chemici s jistým fatalizmem komentovali často své pokusy slovy „Ví Bůh, jak to dopadne“. A protože to tak často skutečně dopadlo, začala fonetická podoba tohoto úsloví „výbuch“ označovat ony katastrofické situace.

Také hladovíte po pozitivní zprávě?

Člověk vydrží bez vody tak týden, bez jídla několik týdnů, ale jak dlouho vydrží bez dobré, pozitivní zprávy? Homo sapiens není zase takový bourač, aby snesl jakýkoliv marasmus. Když budete na dítě vykřikovat jen samé zákazy a výtky, co to zase provedlo, vychováte z něho přinejmenším neurotika. Když manželce nikdy nepochválíte jídlo, ale neopomenete si omočit, že guláš je připálený nebo že maso nemá tu správnou kůrčičku, mohla si vás třeba brát i z lásky, ale teď vás bude mít plné zuby. A nejinak je to i se společností. Je-li krmena médií jen samými hrůzami, nedostatky a problémy bez občasného pohlázení dobrou zprávou, propadá nervozitě, občas i beznaději a má prostě „blbou“ náladu. Vždyť i v té nejproblematičtější době se toho denně stane spousty dobrého. I ti notoricky chybující udělají občas něco dobře. Není to zřejmě jen problém náš. Celý svět je tak trochu posedlý, nemocný negativismem. I věhlasná BBC v Londýně před časem vyzvala novináře k většímu důrazu na pozitivní zprávy. Jejich absence totiž zavádí lidstvo k většímu stresu, netrpělivosti a necitelnosti k lidským hodnotám. Je tu ještě jeden důvod, proč preferovat pozitivní zprávy. Řada zpráv má mnohdy charakter ne zcela ověřených fám. Ty se snadno šíří a lidé mají sklon jim věřit a chovat se podle nich. Často tím působí jako samonaplňující se proroctví. Typické je v tomto směru inflační očekávání. A uznáte, že je lepší naplňovat dobré, než špatné fámy. Pro někoho je planeta Země jen přelidněným smetištěm stejně odsouzeným k postupné záhubě ale pro jiného překrásným, jedinečným místem k životu, kde je stále možné něco krásného a udivujícího objevovat. To však nikterak neznamená být méně kritickým! Je však jen třeba vidět současně obě stránky života, tu dobrou i tu zlou. Pak také kritika nebude vyjadřovat zejména to, jaký je kritizovaný na rozdíl ode mne kritika neschopný ignorant, ale že v této konkrétní záležitosti bych postupoval jinak a to z těch a těch důvodů, i když současně rozumím důvodům, které vedly k onomu politováníhodnému rozhodnutí. Ostatně kritika by měla vždy naznačovat konstruktivní východisko a kritik by si měl uvědomit, oč obtížnější a často bolestné je rozhodovat v reálném životě při existenci protichůdných tendencí a názorů, než vidět jen ty okolnosti, které chci vidět ve své drtivé kritice. Ale dost mentorování, abychom nedopadli tak, že lupič v parku nás osloví slovy: „Tady sem vám jako pozornost koupil tyčinku Deli, ale teď už mi koukejte navalit svou peněženku“!

Takže až zase budete číst o totální neschopnosti vlády, hrůzných činech mladistvých delikventů a zkorumpovanosti místního listonoše, klidně se podívejte z okna, kde už jarní sluníčko nalévá pupeny stromů a uvědomte si, že žijete v hezké a civilizované evropské zemi, máte kde bydlet a kam chodit do práce, že Škodovka už umí dělat auta, nad kterými se v cizině nepošklebují a konec konců i vy, když si dáte záležet umíte udělat něco, za co se nemusíte stydět. VH

Zajímavosti

Děti cílem reklamy

V USA se zjistilo, že tabákové firmy genetickou manipulací vypěstovaly tzv. „bláznivý“ tabák s dvojnásobným obsahem nikotinu, aby zvýšili závislost svých zákazníků na kouření. Tento tabák se také začal pěstovat v Brazílii a přidávat do „lehkých“ cigaret. Používají se také rafinovaně cílené reklamní kampaně v comicsových časopisech zaměřené na získání nové perspektivní generace mladých kuřáků.

Víte, že ?

Saharský písek, který padal s lehkým deštěm na naše auta 15. 2. pocházel z rozhraní Maroka a Alžírsko, kde ho zvedla písečná bouře ve dnech 7.-10.2. Potom putoval v horních vrstvách složitou oklikou přes Španělsko, Portugalsko, Irsko, Anglii a Německo až k nám, kde ho déšť vrátil opět na zem. K podobným jevům u nás prý dochází vzácně jednou za několik let a v zimě už vůbec.

Koncentrace kofeinu ve vlasech indikuje funkci jater. U pacienta se špatně fungujícími játry je obsah kofeinu ve vlasech vyšší a to až 4 mg/ml u cirhózy proti 1 mg/ml u zdravých lidí.

V USA vzniká ročně v chemickém průmyslu více než šedesát strategických partnerství v celkové hodnotě přes miliardu dolarů, přičemž tento způsob nahradil situaci, kdy jeden podnik pohlcoval druhý.

Z Prahy se do Iránu vysílat nebude. Česká vláda odmítla americký návrh, aby se plánované americké vysílání pro Irán v jazyce fársi vysílalo ze sídla stanice Svobodná Evropa a Rádio Svoboda. K této „neposlušnosti“ vedla obava před teroristickými útoky.

Koncem minulého roku to bylo šedesát let, co maďarský profesor Albert Szent-Györgyi obdržel Nobelovu cenu za objev a fyziologii vitamínu C. V krystalické podobě izoloval kys. askorbovou poprvé z papriky. Konec konců Maďar, jak jinak.

Jaro 1998

*Noční Prahou se plíží sociální demokrat
omrknout si ministerské fáro,
Sládek dál po náměstích plácá ty své voloviny,
Grebeníček předčítá žalmy z památečního
Kapitálu s osobním Brežněvovým věnováním,
ODS losuje, komu zůstane na bedrech švýcarské
konto,
V ODA zbyl už jen zakladatel,
Luxovi se plete role posledního spravedlivého
s partem Jidáše,
Unie svobody věří v neposkvrněné početí.*

*A do toho všeho rozkvetly petrklíče
a příroda se zazelenala, zkrátka přišlo jaro 1998.*

VH

Věčné téma

Již starý lišák K. Marx věděl, že ekonomika hraje v životě společnosti prioritní roli a my se o ni denně přesvědčujeme ve formě lidové moudrosti, že *o peníze jde až v první řadě*. Je zde tedy ten věčný rozpor, že jedni mají více peněz, než ti druzí. Tento rozpor v relativní podobě asi přetrvá věky. Důležité však je, do jaké polohy je posazen absolutně. Je jistě podstatný rozdíl být chudší vrstvou v Německu, než v Nigérii. A máme tu obdobný rozpor povýšený do úrovně států, který jistě spolu s nerovnoměrným populačním vývojem a omezenými zdroji ještě řádně zamotá hlavy budoucím světovým vůdcům. Ale vraťme se zpět domů. Tento rozpor chudších a bohatších při všeobecném volebním právu způsobuje, že se na politické scéně vyprofiluje pravice a levice. Levice by ráda rozdíl mezi bohatými a chudými snižovala co nejvíce, proto preferuje takové instrumenty jako přerozdělování a progresivní daňové zatížení. Pokud je inteligentní, tak ví, že tato opatření vedou k snížení motivace a efektivnosti ekonomiky a k přerozdělování a spotřebě zbývá stále méně. Odstranění rozdílu mezi bohatými a chudými by tedy znamenalo, že špatně se budou mít všichni. To je ten

posun od efektivní ekonomiky k méně efektivní nebo chcete-li od Německa k Nigérii. Pravice ví, že existuje nějaká hladina rozdílu mezi chudými a bohatými, která optimalizuje výkonnost ekonomiky a snaží se, aby se tento rozdíl ani příliš nesnižoval, ale ani příliš nezvyšoval. Jeho nerovnovážné zvýšení by totiž také neprospěvalo efektivnosti ekonomiky a navíc by společnost a tudíž i ekonomiku destabilizovalo sociálně. Celá situace je ještě komplikována tím, že efektivnost ekonomiky závisí ještě na mnoha dalších faktorech a ne všichni bohatí svým bohatstvím (resp. zbohatnutím) přispívají k výkonnosti ekonomiky. Úsilí politiků by tedy mělo být zaměřeno především na to, aby se našel optimální rámec a právní klima ekonomiky, a tedy také rovnovážné rozdělení chudých a bohatých, které by zvyšovalo celkovou, tedy i střední hladinu životní úrovně. To je ten posun od Nigérie k Německu. Z toho budou pochopitelně profitovat i chudší vrstvy i když ne samozřejmě tolik jako ti bohatší. Problém být či nebýt chudým totiž je mnohem více osobním problémem každého občana, než problémem politiků. Jen já sám svým úsilím, píli, nápady a nasazením mohu změnit své místo a posunout se na pomyslném žebříčku o příčku výše. Nemůže to za mě udělat žádná politická strana. Pochopitelně nejsme všichni stejní. Pokud se narodím s jednou nohou kratší nebo se svým životním stylem projím k nadváze, těžko mohu pomýšlet na olympijské medaile ve sprintu. Stejně tak pokud jsem v mládí z jakýchkoliv důvodů podcenil vzdělání nebo nemám nadání k podnikání, těžko budu úspěšným manažerem. Stále ještě však mohu být velmi úspěšným sportovním střelcem nebo výborným řemeslníkem či zaměstnancem. Pro rozumného člověka otázka tedy nezní jak se dostat na vrchol žebříčku životní úrovně mezi horních pět procent, ale nebýt zbytečně o pár stupňů níže, než kam mohu svojí píli a úsilím dosáhnout.

Blahoslavený je ten stát, který se dopracuje k velmi malému rozdílu mezi státotvornou pravíci a levicí, který již jen doladuje optimální úroveň ekonomiky. A všimněte si také, že v bohatých státech i úspěšné levicové strany (labouristé v Británii, SPD v Německu) již dávno opustili revoluční ideje, že všichni lidé mají stejné žaludky a soustředují se ne na snižování rozdílů, ale především zvyšování celkové životní úrovně.

VH

Dvakrát desatero pro diskutéry

Chcete-li být úspěšným a obávaným kritikem, měl byste rozhodně dodržovat následující zásady:

1. kritizovaný je v dané chvíli váš nepřítel číslo jedna
2. nejdříve poukažte na to, jaký je kritizovaný neschopný a ignorant
3. čím více kritizovaného pošpiníte, tím spíše mu nikdo neuvěří ani evidentní pravdy
4. zdůrazněte, že kdybyste měl možnosti kritizovaného, již dávno jste problém úspěšně vyřešil
5. neopomeňte zdůraznit, že špatné rozhodnutí kritizovaného vás ani nemohlo překvapit, protože jste ho předpokládal
6. nenechte se nikdy však zaplést do diskuse o samotném řešení problému
7. nikdy moc nekonkretizujte, jak byste postupoval vy, vyvoláte tím a současně nepokazíte očekávání nějakého geniálního řešení
8. svoji kritiku umně spojte s nějakými všeobecně uznávanými pravdami, jako že ostatně nikdo nemá rád, když se moc krade a vraždí
9. na podporu svých názorů neváhejte upravit i názory a citáty uznávaných světových odborníků, zejména takové, které si stejně nikdo nemůže ověřit
10. v přímém rozhovoru nemilosrdně přerušujte každou souvislou myšlenku oponenta svými poznámkami a bonmoty

Jste-li však náhodou slušný člověk a nejde vám ani tak o popularitu, jako spíš o vyjádření svého názoru, pak je i jiná možnost, která vám však úspěch na široké scéně asi nepřinese:

1. uznejte, že následně kritizovat je snazší, než přijímat odpovědnost rozhodnutí
2. uznejte i dřívější úspěchy oponenta

3. dejte najevo, že dovedete pochopit i důvody kritizovaného, kterého vedly k rozhodnutí
4. uveďte, proč vy vidíte problém jinak
5. konkretizujte svá východiska a svůj návrh postupu
6. neustále mějte na paměti, že nekritizujete člověka jako takového, ale jen jeho určitý postup
7. zdůvodňujte své názory
8. prezentujte svou kritiku jako výhradně svůj vlastní názor
9. nikdy nezvyšujte hlas a jeho frekvenci a nesnažte se oponenta ukřičet
10. na závěr, zejména úspěšné kritiky, dejte najevo, že respektujete oponenta a pokud možno mu podejte ruku

VH

Nejprodávanejší manažerské automobily

Počet prodaných kusů

Značka	1997	01-02/1998
Škoda Octavia	20 362	3 776
Ford Mondeo	2 370	302
Opel Vectra	2 035	362
VW Passat	1 639	226
Renault Laguna	811	70
Hyundai Lantra	768	137
Mazda 626	686	164

Vyšší IQ chrání

Vědci nyní nashromáždili důkazy o tom, že některé látky mohou člověka chránit před příznaky stárnutí stejně jako před Alzheimerovou chorobou. U žen jsou to estrogeny, u mužů protizánětlivé látky, předepisované např. při zánětech kloubů (*kortizony*) u obou pohlaví pak vitaminy, především C a E. U lidí s vyšším IQ působí příznivě stálá duševní činnost. Onemocní-li Alzheimerovou chorobou, jejich výkonnost klesne, zůstanou však delší dobu soběstační, zatímco stav lidí s nižším IQ se zhoršuje mnohem rychleji. Z testů prováděných na laboratorních potkanech dále vyplývá, že léky používané k léčbě epilepsie snižují poškození nervových buněk dané hromaděním beta-amyloidu. Jiné studie zase ukázaly, že zlepšení paměti u pacientů přispívá užívání nikotinu, nikoli však formou kouření, jehož škodlivé vedlejší účinky příznivý vliv mnohonásobně převyšují.

Chlór

Chlór už syčí z trysky ven, vždyť byl čerstvě odpařen, z výpočtů já dobře vím, teď si najde parafin.

Bublá, syčí, vibruje, reaktorem putuje, potom skončí na střeše, všem holubům k potěše.

Však parťák křičí jako tur, chlór sežral pět armatur, na chlór pohled nesnesly, tak se divně sesedly.

Chlór už teče po schodech a mě se taky krátí dech, proč takhle končí výzkumník, co se těšil na pomník ?

... a ta Lucie Bílá nejde a nejde zavřít ten chlór!

VH

Placená inzerce

Milovníci starých pořádků připomínají, že když už jste propásli MDŽ, tak se bude sledovat vaše účast v prvomájovém průvodu! V Šárce se prý i letos bude dávat párek opět zdarma. Zase rozkvetou i třešničky, a J.Švorcová zcela jistě přednese nějaký hrdinský epos. I Internacionálu si zazpíváme. Sraz je v 6:30,

mávátka s sebou! Jestli je něco pravdy na těch novinářských průzkumech, kolik lidí s nostalgií vzpomíná na staré dobré časy, tak bude letos šarecké údolí praskat ve švech. A propo, máte už uzavřený závazek v akci Z?

ETIKETA

Vyděsí vás krab ?

Jste pozván na večeři s obchodním partnerem a na stole se náhle objeví cosi s klepety. Co si s tím počít? Raka nebo kraba byste měli v ruce rozdělit (*prostě ho roztrhnout jako žábu*) a pomocí speciálního přístroje vybrat vnitřek. Z přední části se jí jen maso z klepet. Protože v tomto případě budete pracovat přímo rukama, měli byste mít na stole k dispozici misku s vodou.

Humra nebo langustu vám už donesou rozpůlené. Maso pak jezte dvouzubou nebo menší vidličkou. Máte-li problémy s jídlem drůbeže přístrojem, nemusíte si dělat násilí, protože jejich bílé maso smíte jíst i rukama. Kosti ale z úst nedolujte rukou, decentně je vyplivněte na vidličku a odložte na okraj talíře.

Největší obchodní společnosti a řetězce v ČR

Poř.	Společnost	Obrat mld.Kč
1.	Interkontakt Group (Pha)	13.1
2.	Euronova (Brno)	8.4
3.	Delvita (Rudná)	6.1
4.	Tesco Stores	5.3
6.	Julius Meinl	5.1
7.	Plus Discount (Praha)	3.8
8.	Vít Potraviny (Praha)	3.6
10.	Penny Market (Jirny)	3.1
14.	Billa	2.3
18.	Kotva	1.9
21.	OBI (Praha)	1.7
28.	Baumax	1.4

(Jak jdou za sebou čísla si ještě pamatuju, ale bral jsem jen ty známější a zajímavější).

Ach ty paradoxy !

Viskózní kapaliny máme spojeny s příčinou vysokých tlakových ztrát při proudění potrubím. Vyjádříte-li si Reynoldsovo číslo (Re) pomocí abs.hmotového průtoku, tak v něm zůstává jedinou teplotně závislou fyz. vlastností právě viskozita ve jmenovateli. Čím vyšší viskozita, tím nižší Re. A ze závislosti ztrátového součinitele na Re v turbulentní oblasti také nižší ztrátový součinitel. Potečou-li za jinak stejných podmínek potrubím dvě kapaliny, bude mít ta viskóznější nižší tlakovou ztrátu. A to je ten paradox, jak by řekl selský rozum. A přitom je to apríl !

Avšak budete-li navrhovat potrubní most pro frakci C2024 potrubím Js25 zjistíte, že propustnost potrubí (při pevně zadaných tlacích na obou koncích) v závislosti na teplotě má extrém a to minimum někde kolem 50 °C. Tentokrát je to způsobeno přechodem podmínek toku z laminární do přechodové oblasti.

A slovo závěrem

Tak po 1500 dnech vysílání *Novy* tu máme další jubileum! Právě jste dočetli desáté, tedy jubilejní číslo OISOVIN. To to letí! Z původního excessu se stal pomalu zvyk. Našla se i řada *prvních statečných*, kteří přispěli do mlýna ať už svým vlastním výtvozem, tak tím co jim o klobouček zavádilo v okolní informační explozi. A patří jim dík. Ale stále je vás málo. Jinak hrozí, že budu muset použít ten starý program, co už za socialismu uměl sám psát projevy! Víte kolik písmen se vejde na tu velkou dvojstranu? Tak většinou 13 až 15 tisíc písmen nebo chcete-li 2600 až 3000 slov. Ne, nebojte se o mne, nepočítal jsem je. Word to totiž rád udělá za vás. Co takhle zase nějaké diskusní téma jako bylo *Víra a Rozum*? Čeká nás přinejmenším politicky horké léto, tak co třeba *Pravice, Levice a Zadnice*?